

Raadsinformatiebrief

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:

Ons kenmerk: 920495

Uw kenmerk:

Contact: C. den Heijer

Bijlage(n): 1

Doorkiesnummer:

E-mailadres: c.d.heijer@bar-organisatie.nl

Datum: 5 december 2023

Betreft: Verlenging bestuursovereenkomst Samenwerkingsverband Wonen regio Rotterdam 2020

Geachte raadsleden,

INLEIDING

In september/oktober 2015 de is de Bestuursovereenkomst Samenwerkingsverband Wonen regio Rotterdam (SvWrR) 2015 door de gemeenten ondertekend. In 2019 is besloten tot voortzetting van de regionale samenwerking op het beleidsterrein Wonen, en daartoe is namens alle gemeenten een Bestuursovereenkomst 2020 ondertekend.

De gemeenten in de regio Rotterdam zien zich gesteld voor vele uitdagingen, gelet op de situatie op de woningmarkt. De Regionale Woningmarktafspraken, en de actualisatie ervan in het Regioakkoord 2020, bewijzen nut en noodzaak van intensief contact tussen (wethouders van) regiogemeenten, en ondersteunen het belang van samenwerken met elkaar en met corporaties, Maaskoepel en provincie. Rijk en provincie zien het SvWrR als belangrijke partner, zoals onder andere blijkt uit de gezamenlijk afgesloten Woondeal/Regionale Realisatieagenda. In diverse beleidsprogramma's van de minister voor VRO wordt 'de regio' als schaalniveau voor onderlinge afstemming frequent benoemd, zonder daarbij overigens die regio als bestuurslaag een formele positie te gunnen. Dit maakt dat voortzetting van de huidige samenwerking van de regiogemeenten noodzakelijk en gewenst.

KERNBOODSCHAP

De bestuursovereenkomst Samenwerkingsverband Wonen regio Rotterdam 2020 wordt verlengd tot 1 januari 2025. Op deze manier ontstaat er tijd en ruimte voor de deelnemende gemeenten om te komen tot een nieuwe bestuursovereenkomst, waarbij de uitkomsten van de evaluatie van de bestaande bestuursovereenkomst adequaat kunnen worden meegenomen.

TOELICHTING

De Bestuursovereenkomst 2020 kent een looptijd tot 1 januari 2024. In de bestuursovereenkomst is in artikel 6 lid 2 opgenomen dat partijen in unanimitieit, voor de datum van beëindiging van de Bestuursovereenkomst 2020, kunnen overeenkomen dat de duur van de overeenkomst kan worden verlengd tot een nader te bepalen datum.

Op de bijeenkomsten van de Regiotafel Wonen van 21 juni en 4 oktober 2023 is besloten tot het in gang zetten van de evaluatie van de huidige Verordening Woonruimtebemiddeling 2020 (geldig tot circa 1 juli 2024), de onderbouwing voor een volgende huisvestingsverordening en het traject om te komen tot een nieuwe verordeningstekst. De resultaten en definitieve voorstellen worden halverwege het jaar 2024 verwacht.

Bestuursovereenkomst Samenwerkingsverband Wonen regio Rotterdam 2020

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Albrandswaard** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **dhr. R.E. Schneider**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 5 november 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Barendrecht** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **dhr. A.J. Proos**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 11 november 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Brielle** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **dhr. A.A. Schoon**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 3 december 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Capelle aan den IJssel** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **dhr. M.J.W. Struijvenberg**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 19 november 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Hellevoetsluis** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **dhr. A.J. Spoon**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 5 november 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Krimpen aan den IJssel** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **mevr. K.M. Jaarsma**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 29 oktober 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Lansingerland** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **mevr. K. Arends**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 17 december 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Maassluis** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **dhr. S.B. Kuiper**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 19 november 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Nissewaard** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **dhr. J.W. Mijmans**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 29 oktober 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Ridderkerk** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **dhr. C.A. Oosterwijk**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 29 oktober 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Rotterdam** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **dhr. S.A. Kurvers**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 19 november 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Schiedam** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **dhr. F.B. Minhas**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 10 december 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Vlaardingen** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **mevr. I.M. Somers**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 19 november 2019

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Westvoorne** te dezen krachtens machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Wonen, **dhr. H. de Graad**, op grond van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 26 november 2019

hierna gezamenlijk te noemen: partijen

Overwegende

- dat de hiervoor genoemde gemeenten samen één aaneengesloten woningmarktregio vormen;
- dat het daarom van belang is dat in deze woningmarktregio door gemeenten regels gesteld worden aan het in gebruik geven en nemen van goedkope woonruimte;
- dat het, omdat sprake is van één woningmarktregio, wenselijk is dat deze regels gelijkloidend zijn;
- dat in september 2015 een bestuursovereenkomst Samenwerkingsverband Wonen regio Rotterdam door de 14 regiogemeenten is ondertekend en dat deze overeenkomst, na verlenging met maximaal 1 jaar, eindigt uiterlijk 1 juli 2020;
- dat het voorts wenselijk is dat ook de komende jaren de ontwikkeling en samenstelling van de woningvoorraad van de gemeenten afgestemd wordt, mede tegen de achtergrond van de in januari 2019 door de gemeenten vastgestelde nieuwe Regionale Woningmarktafspraken;
- dat er bij de gemeenten behoefte bestaat aan de continuering van de regionale samenwerking om te komen tot regionale afstemming van beleid, uitvoering en monitoring van regels over de verdeling van woonruimte en de ontwikkeling en samenstelling van de woningvoorraad;
- dat het ook voor andere dan bovengenoemden onderwerpen en thema's betreffende Wonen mogelijk gewenst is deze in regionaal verband op te pakken;

Gelet op artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

Besluiten

Tot het aangaan -met terugwerkende kracht, met ingang van 1 januari 2020- van **een nieuwe bestuursovereenkomst**, zoals hierna weergegeven.

1. Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a. Corporatie: instelling als bedoeld in artikel 19 van de Woningwet;
- b. Database Woonruimtebemiddeling: de Database Woonruimtebemiddeling als bedoeld in artikel 2.2, zoals die werd opgesteld op grond van de Overeenkomst

- woonruimteverdeling stadsregio Rotterdam 2006;
- c. Huisvestingsverordening: een verordening als bedoeld in artikel 4 van de Huisvestingswet 2014;
  - d. Jaarplan: overzicht van de werkzaamheden van het samenwerkingsverband in een bepaald jaar;
  - e. Maaskoepel: Maaskoepel, Federatie van Woningcorporaties;
  - f. Monitor Woonruimtebemiddeling: de Monitor Woonruimtebemiddeling als bedoeld in artikel 2.2, aanhef en onder d;
  - g. Portefeuillehouders Wonen: de door de colleges van partijen afgevaardigde wethouders belast met de portefeuilles woonbeleid en woonruimteverdeling;
  - h. Project: een in tijd en middelen begrensde activiteit, als zodanig benoemd door de Regiotafel Wonen;
  - i. Projectwethouder: één van de deelnemers aan de Regiotafel Wonen die bestuurlijk eerstverantwoordelijke is voor een project;
  - j. Regio: het gebied gevormd door de gezamenlijke grondgebieden van partijen;
  - k. Samenwerkingsverband Wonen regio Rotterdam: de gemeenten die aan de Bestuursovereenkomst deelnemen;
  - l. Regionale urgentieregeling: de in de gemeentelijke verordeningen Woonruimtebemiddeling opgenomen, gezamenlijk afgestemde, regeling over het indelen van woningzoekenden in urgentiecategorieën;
  - m. Regionale Verdeelregels: de Regionale Verdeelregels bedoeld in 2.2, aanhef en onder a;
  - n. Regiotafel Wonen: het overleg bedoeld in 3.3;
  - o. Regiotrekker Wonen: de Regiotrekker Wonen bedoeld in 3.4;
  - p. Regioakkoord: De regionale afspraken zoals vastgelegd in "Regioakkoord Nieuwe Woningmarktafspraken Regio Rotterdam 2018 - 2030";
  - q. Servicegemeente: de gemeente die zorgdraagt voor de ondersteunende activiteiten rond mensen en middelen, zoals bedoeld in artikel 5;
  - r. Subregio: de te onderscheiden subregio's genoemd in de Bijlage bij deze overeenkomst;
  - s. Subregiotafel Wonen: het overleg bedoeld in 3.1;
  - t. Subregiotrekker: de bestuurlijk trekker bedoeld in 3.1;
  - u. Stuurgroep Wonen: het overleg tussen de Subregiotrekkers Wonen onder voorzitterschap van de Regiotrekker Wonen of haar/zijn vervanger;
  - v. Woonruimteverdeelregels: de regels als bedoeld in artikel 4 lid 1 aanhef en onder a van de Huisvestingswet 2014;
  - w. Woonruimteverdeling: de uitvoering van de woonruimteverdeelregels;
  - x. Woonruimtebemiddeling: de wijze waarop woningzoekenden worden gefaciliteerd bij het vinden van een woning en woonomgeving die bij hen past.

2. Doel van deze bestuursovereenkomst

- 2.1. Partijen spannen zich overeenkomstig het bepaalde in deze overeenkomst in om te komen tot afstemming van beleid, uitvoering en monitoring ten aanzien van de woonruimteverdeling en de ontwikkeling dan wel spreiding van de woningvoorraad. Daartoe realiseren partijen in het kader van deze overeenkomst gezamenlijk de in 2.2, 2.3 en 2.4. genoemde producten.
- 2.2. De producten inzake verdeling van de woonruimte zijn:
  - a. een regionale standaardtekst voor de woonruimteverdeelregels (de Regionale Verdeelregels);
  - b. een ten minste eens per vier jaar uit te voeren evaluatie en actualisatie van de Regionale Verdeelregels;
  - c. een tenminste tweemaal per jaar geactualiseerde database met gegevens over de uitvoering van de in de huisvestingsverordeningen opgenomen woonruimteverdeelregels en de door corporaties in de grondgebieden van partijen uitgevoerde

- woonruimtebemiddeling (de Database Woonruimtebemiddeling);
- d. een eenmaal per jaar verschijnende monitor over de uitvoering van de in de huisvestingsverordeningen opgenomen woonruimteverdeelregels en de door corporaties in de grondgebieden van partijen uitgevoerde woonruimtebemiddeling (de Monitor Woonruimtebemiddeling);
  - e. een met Maaskoepel namens de corporaties te sluiten samenwerkingsovereenkomst over in ieder geval:
    1. het overleg tussen partijen en Maaskoepel over de eventuele aanpassing van de door Maaskoepel vastgestelde Spelregelnotitie; en,
    2. de samenwerking bij het opstellen en onderhouden van de Database Woonruimtebemiddeling en de Monitor Woonruimtebemiddeling en de verdeling tussen partijen en de corporaties van de daarmee samenhangende kosten;
  - f. een regionaal Kennisplatform Urgentie ten behoeve van de uitvoering van de regionale urgentieregeling.
- 2.3. De producten inzake de ontwikkeling van de woningvoorraad zijn:
- a. een eenmaal per jaar verschijnende monitor van de in het Regioakkoord gemaakte afspraken;
  - b. een eenmaal per jaar verschijnende update van het planaanbod ten behoeve van de rapportage aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland (Rapportage Planaanbod);
  - c. het eens in de drie jaar evalueren en actualiseren van de afspraken uit het Regioakkoord.
- 2.4. Overige producten, passend binnen het kader van de regionale samenwerking, die in het belang van het regionale woonbeleid aan de orde komen. Deze zullen worden opgenomen in het vast te stellen jaarplan.

3. Bestuurlijke overlegstructuren

- 3.1. Regelmatig vindt er gedurende het jaar een bestuurlijk overleg plaats tussen de portefeuillehouders Wonen van de gemeenten, behorende tot een Subregio (de Subregiotafel Wonen).
De portefeuillehouders bepalen uit hun midden wie de bestuurlijke trekker van de Subregiotafel Wonen (de Subregiotrekker Wonen) wordt.
- 3.2. De Subregiotrekker Wonen:
- a. roept het overleg van de Subregiotafel Wonen bijeen en nodigt daarvoor eventueel stakeholders uit;
  - b. monitort de in de Subregiotafel Wonen gemaakte afspraken; en,
  - c. overlegt met de Subregiotrekkers Wonen van de andere Subregio's in de Stuurgroep Wonen.
- 3.3. Minimaal driemaal per jaar vindt er een bestuurlijk overleg plaats tussen alle portefeuillehouders Wonen (de Regiotafel Wonen) over in ieder geval regionale afstemming van beleid, uitvoering en monitoring van de Regionale Verdeelregels en de ontwikkeling van de woningvoorraad en de gemaakte afspraken in het Regioakkoord. In ieder geval Maaskoepel en de provincie Zuid-Holland worden uitgenodigd bij bestuurlijk overleg vertegenwoordigd te zijn. De Regiotafel Wonen wordt voorbereid door de Stuurgroep Wonen.
- 3.4. De deelnemers aan de Stuurgroep Wonen kiezen -zo mogelijk uit hun midden- een bestuurlijke trekker voor de Regiotafel Wonen (de Regiotrekker Wonen), alsmede een plaatsvervanger. De Regiotrekker Wonen vertegenwoordigt het Samenwerkingsverband Wonen regio Rotterdam als voorzitter van de Stuurgroep

Wonen en van de Regiotafel Wonen.

3.5. De Regiotrekker Wonen:

- a. roept zoveel als noodzakelijk, maar tenminste drie keer per jaar het overleg van de Regiotafel Wonen bijeen en nodigt daarvoor eventueel stakeholders uit. Voorafgaand aan elk jaar zal een nadere planning van het overleg hiertoe worden voorgelegd;
- b. roept zoveel als noodzakelijk, maar tenminste driemaal per jaar het overleg van de Stuurgroep Wonen bijeen ter voorbereiding van de Regiotafel Wonen, zit dit overleg voor en nodigt daarvoor eventueel stakeholders uit. Voorafgaand aan elk jaar zal een nadere planning van het overleg hiertoe worden voorgelegd; en
- c. coördineert de in de Regiotafel Wonen en de Stuurgroep Wonen gemaakte afspraken.

3.6. Werkzaamheden

- a. De werkzaamheden in het samenwerkingsverband bestaan uit doorlopende activiteiten en specifieke projecten. Ten behoeve van de projecten wordt een voorstel aan de Stuurgroep Wonen en de Regiotafel Wonen voorgelegd middels een startnotitie, waarin tenminste de projectwethouder, het doel, de wijze van totstandkoming en de financiële en personele consequenties inzichtelijk zijn gemaakt.
- b. Voorafgaand aan elk jaar zal een jaarplan ter vaststelling aan Stuurgroep Wonen en Regiotafel Wonen worden voorgelegd.

4. Taken, rollen en verantwoordelijkheden

- 4.1. Partijen voorzien elkaar adequaat van de informatie, kennis en deskundigheid benodigd voor het in het kader van deze overeenkomst verrichten van taken en realiseren van producten.
- 4.2. Partijen dragen ieder voor zich zorg voor het binnen hun gemeente overeenkomstig de actuele Regionale Verdeelregels in een huisvestingsverordening opnemen van woonruimteverdeelregels.
- 4.3. Partijen dragen ieder voor zich zorg voor het op gemeentelijk niveau vaststellen van het geactualiseerde Regioakkoord.
- 4.4. Partijen dragen ieder voor zich en in gezamenlijkheid zorg voor het op uniforme wijze uitvoeren van de overeenkomstig het bepaalde in 4.2 vastgestelde huisvestingsverordening.
- 4.5. Indien een partij de Regionale Verdeelregels wil wijzigen, wordt dit besproken in de Regiotafel Wonen. De Regiotafel Wonen beslist over de aanpassing van de Regionale Verdeelregels.
- 4.6. Partijen stemmen hun individuele voornemens inzake lokale verordeningen, gebaseerd op de Huisvestingswet 2014 of de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek af in de desbetreffende Subregiotafel Wonen en de Regiotafel Wonen.
- 4.7. Partijen spreken elkaar onderling aan en zijn aanspreekbaar op de wijze waarop op gemeentelijk, subregionaal en regionaal niveau invulling wordt gegeven aan beleid, uitvoering en monitoring van de Regionale Verdeelregels en de ontwikkeling van de woningvoorraad.

5. Mensen en middelen

- 5.1. Partijen zorgen gezamenlijk voor het tot stand komen van de onder 2 genoemde onderwerpen en producten. Partijen streven daarbij naar samenwerking met Maaskoepel en de provincie Zuid-Holland.
- 5.2. Door partijen wordt een gezamenlijk stafbureau ingericht voor de ondersteuning van de samenwerking en de (coördinatie van de) uitvoering van projecten dan wel het vervaardigen van producten. In ieder geval gaat het daarbij om de volgende werkzaamheden:
  - a. ondersteuning van de Regiotrekker Wonen, de Stuurgroep Wonen en de Regiotafel Wonen , uitschrijven en organiseren van de bijeenkomsten als bedoeld onder 3.5., secretariële ondersteuning en ondersteuning financiële functie servicegemeente.
  - b. de in 2.2., 2.3. en 2.4. bedoelde producten.
- 5.3. De Servicegemeente brengt aan de overige partijen de kosten in rekening voor het stafbureau alsmede de kosten voor de uitvoering van projecten conform het jaarplan. Besluitvorming over de bijdragen zal, gekoppeld aan het jaarplan, worden vastgesteld door de Regiotafel Wonen.
- 5.4. Als bestuurlijk opdrachtgever wordt aangewezen de Regiotrekker Wonen. Voor het ambtelijk opdrachtgeverschap zal de gemeente Rotterdam zorgdragen.
- 5.5. Naast het stafbureau dragen de partijen voor eigen rekening de benodigde menskracht aan voor de werk- en projectgroepen.

6. Beëindiging en verlenging

- 6.1. Deze bestuursovereenkomst eindigt op 31 december 2023.
- 6.2. Partijen kunnen in unanimititeit, voor de in 6.1. genoemde datum, overeenkomen dat de duur van de overeenkomst wordt verlengd tot een nader te bepalen datum. Bij het bepalen van de latere datum houden partijen rekening met het moment waarop de in 2.2 aanhef en onder b genoemde periodieke evaluatie en actualisatie van de Regionale Verdeelregels dient plaats te vinden.
- 6.3. Partijen kunnen bij de in 6.2. bedoelde verlenging de overeenkomst wijzigen.

7. Slotbepaling

- 7.1. Deze overeenkomst wordt aangehaald als: Bestuursovereenkomst Samenwerkingsverband Wonen regio Rotterdam 2020.
- 7.2. Indien enige bepaling in deze overeenkomst, om wat voor reden dan ook, nietig mocht zijn, zal dit geen gevolgen hebben voor de overige bepalingen in deze overeenkomst.
- 7.3. Op deze overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.
- 7.4. Geschillen
  - 7.4.1. Ingeval van geschillen, betrekking hebbende op de door partijen ondertekende overeenkomst of uit daarop voortbouwende overeenkomsten, zullen partijen trachten deze in eerste instantie op te lossen met behulp van mediation, conform het Reglement van de Mediatorsfederatie Nederland (gevestigd te Rotterdam) zoals dat luidt op de aanvangsdatum van de mediation.
  - 7.4.2. Zolang de mediation niet is beëindigd, zal geen der partijen het geschil aan de rechter voorleggen, tenzij uitsluitend ter bewaring van rechten.

7.4.3. Partijen wonen de eerste mediationbijeenkomst gezamenlijk bij. Daarna zijn partijen vrij de mediation op ieder gewenst moment te beëindigen. De mediation vangt aan op het moment dat partijen de eerste gezamenlijke mediationbijeenkomst bijwonen.

Aldus overeengekomen en ondertekend,
in de maand juni 2020, op diverse locaties

 ..... Dhr. R.E. Schneider (Albrandswaard)	 ..... Dhr. A.J. Proos (Barendrecht)
 ..... Dhr. A.A. Schoon (Brielle)	 ..... Dhr. M.J.W. Struijvenberg (Capelle a/d IJssel)
 ..... Dhr. A.J. Spoon (Hellevoetsluis)	 ..... Mevr. K.M. Jaarsma (Krimpen a/d IJssel)
 ..... Mevr. K. Arends (Lansingerland)	 ..... Dhr. S.B. Kuiper (Maassluis)
 ..... Dhr. J.W. Mijmans (Nissewaard)	 ..... Dhr. C.A. Oosterwijk (Ridderkerk)
 ..... Dhr. S.A. Kurvers (Rotterdam)	 ..... Dhr. F.B. Minhas (Schiedam)
 ..... Mevr. I.M. Somers (Vlaardingens)	 ..... Dhr. H. de Graad (Westvoorne)

BIJLAGEN

Bijlage 1 Subregio-indeling

Onderstaand is de nieuwe subregio-indeling opgenomen voor de bestuurlijke overleggen. Om de betrokkenheid van de gemeente Rotterdam bij de ontwikkelingen in de subregio's te waarborgen, is Rotterdam als agendalid toegevoegd aan alle subregio's. Indien gewenst dan wel noodzakelijk zal Rotterdam deelnemen aan het betreffende subregio-overleg.

1. De subregio Waterweg-Noord bestaat uit de gemeenten Maassluis, Schiedam, Vlaardingen. Agendalid: Rotterdam.
2. De subregio Noord-Oost bestaat uit de gemeenten Lansingerland, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel. Agendalid: Rotterdam.
3. De subregio Zuidrand bestaat uit de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard, Ridderkerk. Agendalid: Rotterdam.
4. De subregio Voorne-Putten bestaat uit de gemeenten Westvoorne, Brielle, Hellevoetsluis, Nissewaard. Agendalid: Rotterdam.
5. De subregio Rotterdam bestaat uit de gemeente Rotterdam.